Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
27 augustus 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/162192

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en Spoor
OV en Stations

Beslistermijn
31 augustus 2026

Bijlage(n)
3

Aan Staatssecretaris

nota

Agendering Kabinetsreactie in RFL en MR
op het rapport van ABDTopconsult "Als je niet stuurt ga je nergens heen"; een Rijksvisie op het openbaar vervoer

Aanleiding

- Eind juni heeft u op de Dag van het ov het onderzoek van ABDTOPConsult naar de betaalbaarheid en werking van het ov-systeem naar de Tweede Kamer gestuurd. U heeft daarbij aangegeven richting de Tweede Kamer dat u na de zomer met een appreciatie van het rapport wil komen.
- Bij deze nota treft u de kabinetsreactie op het rapport, zoals deze nu gereed is voor vaststelling in de RFL en MR.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met agendering van de bijgevoegde kabinetsreactie in de RFL van 8 september, vervolgens MR van 11 september en na vaststelling in de MR verzending naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

1) <u>Inhoudelijke strekking van de kabinetsreactie</u>
In de kern geeft u in de brief aan dat het kabinet de handschoen oppakt en inzet op steviger sturen in het ov-systeem, door een Rijksvisie en wijziging van de Wp2000, omdat dit nodig is in het belang van toekomstbesteding en aantrekkelijk ov. In de kern stelt u vervolgens met deze brief een twee sporen beleid voor:

1. ***Rijksvisie op het ov (middellange termijn maatregel):*** het kabinet geeft met deze reactie de opdracht om een visie op het gehele ov-systeem te ontwikkelen. Hiermee geeft het kabinet een specifieke richting aan het vervolg van de uitwerking van het Toekomstbeeld ov. Het kabinet acht deze nieuwe sturende Rijksvisie op het ov noodzakelijk om belangrijke ontwikkelingen in goede banen te leiden, de adoptie van innovaties en vernieuwingen te bespoedigen en rust, stabiliteit en richting te creëren in de sector. Deze visie vormt ook het startpunt om ook de Wet personenvervoer waar nodig op bepaalde punten aan te passen of anders toe te passen.

2. ***Directe opvolging met eerste vervolgstappen:*** het kabinet geeft parallel aan de totstandkoming van de Rijksvisie aan een aantal voorgestelde interventies uit het rapport direct opvolging in de vorm van concrete vervolgstappen of nader onderzoek. Deze richten zich op:
    1. Mogelijk maken van pilots voor publieke mobiliteit;

2. Stimuleren van een landelijk dekkend netwerk van doorfietsroutes in de Uitvoeringsagenda Fiets;
3. Mogelijk maken van pilots geautomatiseerd vervoer;
4. Evalueren van de Brede Doeluitkering (BDU) voor de beide vervoersregio's;
5. Lessen trekken uit Nederland Dalvrij trein en het formuleren van concrete vervolgstappen
6. Verbeteren van de informatiepositie van de opdrachtgevende ov-autoriteiten en IenW als systeemverantwoordelijke.

Het nieuwe handelingsperspectief dat nu in de brief is geïntroduceerd, gaat in de kern over:

- de stap *van* sturing op het ov via uiteenlopende financieringsstromen *naar* meer geïntegreerd sturen op de financiering van het ov vanuit het oogpunt van doelmatigheid en efficiëntie.
- de stap *van* versnipperde sturing op de prestaties van afzonderlijke onderdelen van het ov via verschillende concessies *naar* meer regie op het bredere ov in de keten met het creëren van een overkoepelend kader met concrete doelen. Dit is er ook op gericht om nieuwe vormen van ov, zoals bijvoorbeeld publieke mobiliteit en open toegang treinvervoer, beter te faciliteren. Hiervoor is het tevens randvoorwaardelijk om in te zetten op een stevige informatiepositie van de (Rijks)overheid.
- de stap *van* willekeurig startende innovaties *naar* het meer begeleid en geregisseerd introduceren van innovaties die het ov klaar maken voor de toekomst. Bijvoorbeeld rondom autonoom vervoer. Dit is ook een wens vanuit de sector.

Financiële gevolgen
Het starten van de uitwerking van de Rijksvisie en de opvolging met de eerste (reeds in gang gezette) vervolgopstappen kent op dit moment geen nieuwe financiële gevolgen. De exacte uitwerking van de Rijksvisie maakt scherp of er in de uiteindelijke uitvoering sprake zou zijn van nieuwe financiële gevolgen. Hierover kunt u uiteraard in dit proces vervolgens een afweging maken.

Juridische implicaties
Met een nieuwe Rijksvisie op het openbaar vervoer pakt het Rijk de regie waartoe het rapport toe oproept en waar de sector om vraagt. Hiertoe zal waar nodig de wetgeving (Wet en Besluit personenvervoer 2000) op een aantal punten worden aangepast om zo een duidelijk generiek kader voor het ov te vormen, als ook voor nieuwe vormen van openbaar vervoer te faciliteren (publieke mobiliteit, open toegang op het spoor of autonoom vervoer). De Rijksvisie brengt in beeld waar en hoe dit aan de orde zou zijn. Naar verwachting speelt dit bijvoorbeeld bij het organiseren van de gewenste informatiepositie voor de Rijksoverheid.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
n.v.t.

Toelichting
n.v.t.

Datum
27 augustus 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/162192

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en Spoor
OV en Stations

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
3

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
Bijlage 1	RFL aanbiedingsformulier	
Bijlage 2	RFL advies	
Bijlage 3	RFL versie kabinetsreactie	

Datum
27 augustus 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/162192

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en Spoor
OV en Stations

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
3